

DE EIKENSPINTKEVER

(*Eccoptogaster intricatus* RATZ.)

DOOR

M. DE KONING

De spintkevers, zoo nauw verwant aan de bast- en schorskevers, zijn gevreesd door den houtteeler en terecht. Overal komen ze voor, allerlei houtsoorten worden door hen aangestast en niet op de wijze waarop een bladvtretend dier dat doet, dus openlijk, zoodat men meestal nog maatregelen kan nemen, maar in alle stilte. Wie niet scherp toeziet, loopt ze gemakkelijk voorbij.

Ze maken gangen tusschen bast en hout en dat kunnen de boomen geen van alle verdragen. Hebben ze eenmaal post gevat, dan is de boom in de meeste gevallen verloren.

En toch moet men de schade die ze doen, niet altijd hoog aanslaan. Het is altijd zeer moeielijk om uit te maken of een insect primair of secundair werkzaam is, m.a.w. of het gezonde boomen aangestast of alleen zieke. Het is n.l. niet gemakkelijk om te zeggen of een boom ziek is. Hij kan gezond zijn zonder nu juist over te bruischen van levenskracht. Hij kan ook ziek zijn, zonder dat men het ziet. In dat opzicht zijn pas geplante boomen altijd ziek, zooals ook iemand, die een zware operatie achter den rug heeft, nog ver van zijn normalen toestand verwijderd is en weinig weerstandsvermogen heeft.

Als een pas geplante boom geen doode takken en twijgen heeft, beschouwen we hem als gezond, vooral als in het voorjaar de knoppen open gaan.

Maar de insecten zien nauwer toe. Als de bast-, schors- en spintkevers dergelijke boomen ontdekken, boren ze zich naar binnen en dooden den reconvalescent.

Dan treden ze secundair op, want de boom was niet normaal. Wordt hun optreden tijdig ontdekt, dan zijn deze dieren nuttig, want ze verraden ons iets dat we niet wisten en te laat bespeurd zouden hebben, n.l. dat de geplante boomen zich nog niet te best voelen en geholpen moeten worden door het geven van water, het vastzetten met palen tegen den wind, het insnoeien der kronen, omdat het wortelstelsel nog te klein is, enz. En als we de boomen dan geholpen hebben, dan dooden we de kevers, die ons hielpen en de boomen komen er boven op.

Maar dat is een dubbeltje op z'n kant!

De eikenspintkever is een 3—4 m.M. lang, glanzend, bruin-zwart kevertje, dat in het voorjaar vliegt. Overal, waar slecht-groeiend eikenhout is, strijkt het neer. Pas gepote, armdikke eikenheesters, rijshout in tuinen, rustieke brugleuningen, tuin-meubels enz., niets is voor hen veilig.

Het wijfje boort zich dan een $\pm$ 1 c.M. lange, *dwaarsloopende* moedergang tusschen bast en hout, wordt, terwijl het met dit werk bezig is, bevrucht en legt dan zijn eitjes in de moedergang. De larfjes maken tot 10 c.M. lange gangen in de lengte van den stam en verpoppen zich na een paar maanden aan het einde hunner gangen. In Augustus vliegt dan de tweede generatie.

Deze kwam o.a. terecht in eene pas aangelegde wegbeplanting in de omgeving van Nijmegen.

De gebruikte eiken waren kerngezond en met zorg geplant. Kosten en moeite waren er niet aan gespaard. Na het planten hadden de jonge boomen van spintkevers geen last, maar ziet, in Augustus, in de droogte, kregen ze het schijnbaar te kwaad. Niemand zou het bemerkt hebben, wanneer niet de eikenspintkevers gekomen waren. Gangen hadden ze nog niet veel geboord. Hier en daar was een wijfje reeds eenige m.M. gevorderd. Bedrijvig liepen de mannetjes langs de stammen heen en weer. En daardoor trokken ze de aandacht en wist men meteen dat er iets haperde.

Snel werden maatregelen genomen. De tot nu toe nuttige diertjes werden gedood voordat ze schadelijk konden worden. Met een spijker werden de wijfjes in hunne gangen doodgedrukt, ook de mannetjes werden vernietigd. Om de stammen werden geulen gegraven en deze dagelijks met water gevuld. Zoodra het voorjaar komt zullen de stammetjes met eene lichte carbolineum-oplossing bestreken worden of omwonden met zakkengoed om verder aanboren door spintkevers te beletten.

En wanneer de dure aanleg er dan, dank zij de zorgvuldige behandeling, bovenop is, zullen we dat te danken hebben aan de eikenspintkevers, die ons waarschuwden.